

SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan zvečer, izimsi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za jeden mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuj e dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnishvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnishvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnishvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Postulatje nemške obstrukcije.

II.

Nemci imajo že od nekda napado, da tam, koder nič ne veljajo in nič ne štejejo, zahtevajo zase najnežnejšo obzirnost in najpopolnejšo ravnopravnost, koder pa so v večini ali imajo le količkaj moči, tam so nestrpni do skrajnosti in brutalno zatirajo ter ugonobljajo drugorodne manjšine.

Tudi v svojih postulatih zdihujejo o sistematičnem utesnjevanju nemškega življa in zahtevajo za tretjnjo nemškega prebivalstva na Češkem vsa le mogoča jamstva za najpopolnejšo ravnopravnost, v isti sapi pa naznanjajo uprav tolovajske naklepe glede slovenskega prebivalstva na Štajerskem in na Koroškem, da, celo tako nesramni so, da se predrznejo, celo na Kranjskem poleg največje ravnopravnosti zahtevati še nekake predprave.

V očigled tem naklepom se ni prečuditi pisavi 'oficijoznega „Fremdenblatta“. Ako pravi „N. Fr. Pr.“, da je nemški program zmeren in uprav konservativen, je to še umevno; s tem hoče prealepiti svet, prevariti javno mnenje in mu natveziti, da slovanska ovca krvoločnemu nemškemu volku vodo kali. Da pa imenuje „Fremdenblatt“ nemške postulate pravi avstrijski program, kateri ne obsega nič provokatoričnega in nima ekspanzivnega značaja, to samo kaže ljuto sovrašstvo voditeljev zunanje politike proti Slovanom. „Fremdenblatt“, ki je ves navdušen za to programatično skrupucalo, kakor da so Nemci ustvarili velikansko duševno delo, nalašč prikriva resnico, da Nemci zahtevajo, naj se na pr. Slovenci na Koroškem in na Štajerskem oropajo vseh državljanjskih pravic, celo tiste revne ravnopravnosti, katere so že zdaj deležni, da postanejo v svoji lastni domovini brezpravni kakor cigani. In oficijozno glasilo imenuje to pravi avstrijski program, kateri nima nič provokatoričnega in nič ekspanzivnega na sebi.

Zahteve nemških strank glede Štajerske, Koroške in Kranjske so izbruh nemške prepotence, in če se predrznejši Nemci reči, da urejajo samo svojo hišo, kadar kujejo naklepe, kako bi slovenstvo na Koroškem in na Štajerskem ubili, ni to drugega nego prava nemška bedarija, pri kateri se je čuditi samo stranki „zmernih“ veleposestnikov, da je tako prismojena in kaj takega podpiše.

Kar nemške stranke za Koroško in za Štajersko zahtevajo, je tako nečuvno, da bi morala vztrepetati krona, ako bi kaj takega hotela sankcionirati. Za Štajersko se zahteva, da mora biti v sodnem okrožju ljubenskem in graškem prav vse izključno nemško, nasprotno pa Nemci nikakor ne priznavajo, da bi bil južni Štajer zaključno slovensko ozemlje, dasi tam ne živi nad 20.000 Nemcev, dočim je Slovencev skoro pol milijona! Tudi na slovenskem Štajerskem reklamirajo Nemci zase vlogo Herrenvolka, Slovence pa proglašajo za svoje sužnje.

Po nemških postulatih bi moralo tudi v slovenskih okrajih na Štajerskem in na Koroškem biti vse nemško. Nemščina bi morala biti notranji uradni jezik pri vseh oblastvih in celo pri okrajnih šolskih svetih, v javne knjige bi imela prestop samo nemščina, pri nadsodišču bi se smelo samo nemški govoriti, pri upravnih oblastvih bi se smeli delati samo nemški zapiski, in bi se moralo razpravljati samo nemško, vse srednje in strokovne šole bi morale biti nemške in v mestih in trgih tudi ljudske in meščanske šole.

Na Štajerskem Nemci ne dopuščajo Slovenem drugega, kakor da smejo v slovenskem delu dežele vlagati slovenske vloge, in da smejo slovenski govoriti tudi pri oblastvih, ako nemški ne znajo, oropati pa hočejo Slovence vseh družih, tudi najprimitivnejših pravic, tudi tistih, katere že zdaj uživajo.

In to isto zahtevajo Nemci tudi za Koroško s tem pristavkom, da naj velja mesto Celovec za izključno nemško, da naj bo pri sodiščih v slovenskih okrajih samo

jeden uradnik, ki je zmožen slovenskega jezika oziroma koroškega slovenskega narečja, da se tudi s slovenskimi strankami, ki nemškega jezika niso zmožni, ne smejo delati slovenski zapisniki, da notarjem v slovenskih krajih ni treba slovenski znati, in da morajo ljudske šole biti utrakvistične ter se smejo slovenske šole ustanoviti le tam, kjer to zahtevajo občinski odbor in dve tretjini vseh davkoplačevalcev.

Te nemške zahteve so tako gorostasne, tako nečuvne, da kaj takega svet še ni videl. Nemci nas hočejo oropati vseh najnavadnejših državljanjskih pravic in vkovati v suženjske verige. Ako bi kdo poskusil te zahteve uresničiti, moral bi nastati najljujejši domači boj. A tak program krute nasilnosti imenuje oficijozno glasilo zunanega ministerstva pravi avstrijski program!

V Ljubljani, 24. maja.

K položaju.

Dunajski in budimpeštanski listi so složni v trditvi, da je dozorel položaj do kritičnega trenutka, ko se odloči usoda Thunove vlade. Včeraj so se začela nova pogajanja radi nagodbe. V bančnem in kvotnem vprašanju Ogerska noče odnehati, Avstrija pa takisto ne more sprejeti Szélllove formule, dasi jo je sam cesar odobrila. Ta pogajanja so haje zadnja. Ako se ne doseže sporazumljenje, se položi odločitev zopet v roke cesarja. Nekateri listi trdijo, da bo moral Thun udati se ali pa — iti.

Konferenca desnice.

„Lidove Noviny“ poročajo, da se snide konferenca desnice dne 25. t. m. ob 11. uri dopoldne v parlamentu. Uro prej bodeta imela kluba mladočeških in fevdalnih veleposestnikov skupno sejo. Dr. Stransky piše v istem listu o položaju. Omenivši najprej težave, s katerimi je zvezano sklepanje nagodbe z Ogersko, razpravlja član kar posledice, katere bo imelo oktroiranje jezikovnega zakona s § 14. Dr. Stransky meni, da tak zakon obstrukcionistov ne bo zadovoljil, da pa bo desnico omajal. Član kar odreka državnemu zboru kompetenco, da reši jezikovno vprašanje za dve deželi,

in Mladočehi bi grofu Thunu indemnitate za tak zakon nikdar ne dovolili. — „Hlas Naroda“ poroča, da odloči konferenca desnice, ali se naj ustvari jezikovni zakon s § 14 ali ne, in ali dobi tak zakon večino v državnem zboru. Kakor smo zvedeli v zadnjem času — piše „Hlas Naroda“ — se izvrši zadnja odločitev, ako bi ostali Čehi na tej konferenci s svojim mnenjem v manjšini, na zborovanju čeških zaupnih mož. Kakšna bo ta odločitev, se sedaj še ne more reči. Toda možno je, da nam donese nove zmešnjave.

Nemški program.

Opozicijski program Nemcev zavračajo složno vsi češki in moravski pa tudi vsi drugi slovanski časopisi. Zavračajo ga tudi nemški konservativni listi ter ga imenujejo izrodek blazno fanatičnih nemških možgan. Zanimivo pa je, da pozdravlja to neresno skrupucalo glasilo zunanega ministra Goluchowskega, dunajski „Fremdenblatt“. Ta list piše, da je „opozicijski program pomemben korak iz dosedanje negacije na pot pozitivnega dela; program se ozira na potrebe in posebnosti avstrijskih dežel ter je prost vsake sovražnosti in gospodstvalničnosti“. Ta program — piše „Fremdenblatt“ — „se ozira mnogo bolj (!) na to, da se ohrani nemška posest kakor na to, kako bi se prodrlo v slovansko ozemlje“. Goluchowskega glasilo torej vendar-le prizna, da se ozira nemški program tudi na to, kako bi se utrdila nemška oblast v slovenskih deželah, kako bi se okrepilo nemško uradništvo v čisto slovanskih pokrajinah, in to zadošča, da zavračamo to poloficijozno glasilo z vso odločnostjo kot frivolno in krivično.

Macedonski kongres.

V Sredcu je zboroval tri dni kongres, ki se je bavil z razmerami v Macedoniji in s potrebnimi reformami v tej nesrečni deželi. Sklenilo se je, da se letos ne uprizar noben vstanek, ker bi vstanka nobena vlast ne podpirala. Konferenca pa se je bavila tudi z mirovno konferenco v Hagu, ter se je sklenilo, da izroči dr. Radev osebno v Hagu zbranim zastopnikom vla-

LISTEK.

Bolnica.

(Spisal Szigmund Szöllösi.)

(Konec.)

Stopila sva v krasno opremljeno, veliko sobo. Povabil me je, naj sedem, potem je začel tiho, a naglo:

„Predno greva k soprogi, bi te rad nečesa prosil. Tebi zaupam popolnoma, zato sem te pozval semkaj. V tebi se nisem še nikdar zmotil, dočim so me vsi drugi varali. Preišči mojo ženo. Toda biti moraš jako previden! Zvedeti ne sme, da si prišel radi nje. Ne maram, da bi uboga žena zvedela, kako zelo je bolna. In ona je res jako bolna; od takrat — saj veš, ko so tako grdo ravnali z njo. Zaman jo ljubkujem, vedno je tiha in suha. Ako jej ne moreš pomagati, moram obupati. Mej veterjo jo lahko opazuješ, toda pazi, da se ne izdaš!“

Hitel je naprej ter odprl vrata. Jaz sem šel za njim, toda nakrat mi je strah pretresel vse kosti.

V razsvitljeni jedilnici je bila miza za tri pograjena. Dva stola sta bila prazna, na tretjem pa je sedela popolna — člo-

veška okostnica. Na rumenih mrtvih kosteh je visela obleka, le glava z otlimi jamicami očij mi je zrla nasproti.

Od strahu se mi je zledenela v žilah kri, in ako bi se ne bil naslonil na vrata, padel bi bil gotovo na tla.

Grettau je stopil k okostnici, pritisnil je dolg, vroč poljub na rumeno lobanjo ter dejal smehljaje:

„Pripeljal sem gosta seboj, draga moja, starega, ljubega prijatelja, kateri je bil tako dober, da se je mimogrede tu ustavil.“

Potem se je obrnil k meni: „Zakaj ne prideš bližje?“

Mahoma sem se spomnil besed stare žene: „Le previdni bodite, gospod doktor!“ S tresočimi koleni sem šel k mizi.

Prizanesite mi popis, kako sem preživel te pol ure! Huda mrzlica me je tresla, in čutil sem, da moram biti smrtno blede. Na moji strani oblečena okostnica, katera je bila s žicami na stol privezana, meni nasproti pa mož, ki je govoril s to okostnico, jo silil jesti, ji natočil vina ter skušal tudi mene vplesti v ta strašni pogovor. Zdej pa zdaj mi je stopil na nogo, da bi me spomnil, naj opazujem ubogo bolnico. Tako sem večerjal sredi temnega gozda v družbi mrtveca in blasnika. Te ure ne pozabim nikdar v svojem življenju.

Slednjič se je dvignil nesrečni mož, poljubil lobanjo ter me prijel za roko.

„Želi moji soprogi lahko noč in pojdi! Peljem te v tvojo sobo. Utrujen si od potovanja, jutri govorimo dalje.“

Ostavila sva jedilnico. Moja soba je bila v pritličju. Ko sem zaprl za nama vrata, je vprašal nesrečnik s tresočim glasom:

„Ali si jo videl? Kaj meniš?“

Nehote sem zmignil z rameni.

„Vedno je taka,“ je nadaljeval zdihujč. „Ni besedice ni spraviti iz nje. Ona ne jé, ne pije, ne smeje se ter nič ne govori. Moj Bog, kaj boče iz tega?“

Končno sem vendar izpregovoril. Trepetaje sem vprašal:

„Kaj pa se je prav za prav zgodilo?“

„Oh, dá, ti niti ne veš. Hoteli so naju na vsak način ločiti. Pregarjali, natolcevali so jo, da je končno zbolela. Nikdar se nisem ločil od njene postelje. Kar so začeli trditviti ti malovredneži, da je umrla. Kolika zlobnost! In ubožico so res zopali, samo da so jo od mene ločili. Mene so vlekli proč ter me imeli zaprtega, dokler mi ni umrl oče. Ne morem ti popisati, tudi bi mi ne verjel, koliko sem pretrpel. Zvedel sem, kje so jo pokopali, in štedil nisem denarja, da bi jo le rešil. Ukradla sva jo, ljubi prijatelj, jas in vrl strahnik,

kateremu sem dal toliko denarja, da bo vse svoje življenje lahko dobro živel. Potem sem jo pripeljal sem, kjer lahko mirno živiva. Vedel sem, da ni mrtva; saj si sam videl. Toda bolna je pa zelo — zelo. Ali si jo ogledal, opazoval? Kaj naj začnem z njo?“

Zbral sem vse moči ter sem odgovoril navidezno mirno.

„Videl sem jo šele jedenkrat, zato ne morem ničesar določiti in ti tudi ničesar svetovati. Menim, da se ni bati nikake nevarnosti. Jutri jo hočem dobro pregledati. Danes sem tudi zelo truden, da se jedva pokonci držim. Saj veš — pot me je zelo utrudila, tudi ne potujem rad.“

Nesrečnik me je prosil odpuščanja.

„Zahvaljujem se ti iz globočine srca, da si me nekoliko potolažil. Brez nje ne bi mogel živeti. — Sedaj pa, Bogu priporočen! Na svidenje jutri! Lahko noč!“

„Lahko noč!“

Ko je zaprl vrata za seboj, in sem začul na stopnicah njegove korake, se me je polastil z vso močje divji nagon bega. Le proč od tu! Odprl sem okno ter hitel v divjem begu po deželni cesti.

Ko sem pal na pol onemogel na blazine kupeja v vlakcu, sem bil ves moker od potu, zobje so mi klopotali od mrzlice in strahu.

nično ministerstvo radi revizij vožnih računov. 6. Poročilo o dovolitvi podpore obiskovalcem svetovne razstave v Parizu. 7. Poročilo o ustanovitvi s pošto zvezanih telegrafskih postaj v Banjaloki, Mozolju in Vinici. 8. Prošnja na c. kr. trgovinsko in železnično ministerstvo za zboljšanje zveze Trst-Dunaj za osobni promet. 9. Prošnja, da bi bilo vse dopisovanje zbornic poštne prosto. 10. Poročilo o vprašanji, ali smejo gostilničarji suhe klobase prodajati. 11. Vloga za pomnožitev telefonskih zvez, odstranitev raznih ovir pri telefonskem prometu in znižanje pristojbin. 12. Vloga za dovolitev istih vožnih olajšav ljudskim in meščanskim učiteljem ter aktivnim zborničnim uradnikom, kakor so dovoljene c. kr. državnim uradnikom za vožnjo na železnicah. 13. Prošnja za dovolitev podpore za strokovni tečaj črevljarjev v Trzinu. 14. Poročilo o vlogah trgovinskega muzeja v Filadelfiji, da bi zbornica pristopila kot stalni člen in se udeležila mejnarodnega trgovskega kongresa istotam.

— **Kritičen dan za Goriško utegne biti jutri**, ko se vrši občni zbor političnega društva „Sloge“ v goriški čitalnici. Že dlje časa sem se je govorilo, da bo ta občni zbor jako zanimiv in morda tudi velepomemben, a danes došla „Soča“ potrjuje vest. Gosp. Andrej Gabršček prijavlja v „Soči“ članek, v katerem naznanja, da prinese v svoji togi mir in vojno na občni zbor. Njegov članek je v mnogih ozirih zanimiv. Gosp. Gabršček pripoveduje, kako se je tekom zadnjih deset let žrtvoval za Gregorčičevo stranko, tako v svojih listih, za katere je sam moral skrbeti, kakor tudi kot tajnik društva „Sloge“, a kako je, podpirajoč oficialno politiko slovenskih poslancev, prišel do spoznanja, da nekateri poslanci — mej vrstami je čitati, da jim stoji na čelu dr. Gregorčič — so postopali neodkritosrdno, da so v „Slov. Listu“ začeli zavraten boj proti dru. Tumi, hotoč ga izpodriniti, a ko je g. Gabršček zahteval od g. dra. Gregorčiča sporazumnega delovanja z drjem. Tumo, sicer da pride do razkola, da je g. Gregorčič kupil Obizzijevo tiskarno, da ustanovi poseben list proti „Soči“. G. Gabršček zaključuje svoj članek tako-le: „V četrtek bo občni zbor „Sloge“ in tu se pokaže, koliko je raznim gospodom mar za zdravo in skupno delovanje. Povem pa že danes, da meni prav nič ne imponuje slučajna, taka ali taka večina na zboru, ker vem, kako se take reči spletarijo. Od večine, ki bi kaj sklenila, kar bi prvaki razlagali sebi v korist, ne pričakujem ničesar, pač pa od prvakov samih! Od njih pričakujem, da ne bodo tirali nasprotij do skrajnosti, kajti to bo prej ali slej njihova poguba. Z ozirom na svoje 10letno sodelovanje v prvih vrstah imam pač pravico, da govorim v takem tonu in da lahko tudi marsikaj zahtevam. In moje zahteve so te-le: 1. Mej deželnimi poslanci poznamo le jedno samo — oficialno politiko, katero so proglasili v klubu. Ako je pa nasprotje mej stremljenji preveliko, naj se to pokaže — a javnost naj sodi in volilci naj odločajo. Vsekakor pa naj so poslanci v kontaktu z odborom „Sloge“ in drugimi veljavnimi močmi, predno sklepajo o važnih korakih. 2. Nikdo sedanjih delavnih mož se ne sme po sili odstraniti, torej tudi ne dr. Tuma, ki ima veliko zaslug za narod in veliko prijateljtev po celi deželi. Boj proti njemu bi značil razdor, ki bi utegnil imeti huđe posledice. 3. Za narodno delo naj se pridobé še drugi možje, ki so sposobni, a doslej še niso nikjer ali le malo vpreženi. Takih mož imamo! — Toda naj se ne kriči: „Proč s Kranjci“, da bi se jedni odstranili in drugim pristop obežili! Delavcev imamo malo, bodimo torej zadovoljni, če tudi pridejo s Kranjskega! 4. Na občnem zboru „Sloge“ naj se izvoli odbor, ki bo v resnici kos svoji nalogi. Jaz kandidujem zopet v odbor, ako bo izvoljen tudi dr. Tuma. — Ako ne bova izvoljena, nič ne dé, prav nič se ne bova sramovala, pač pa bo to znamenje — novih razmer v deželi. Bova že znala zavzeti poznejše primerno stališče, in vem, da ne bova osamljena. 5. Pri morebitnih volitvah v deželni zbor treba poiskati nekaj novih močij, ki so v deželi na razpolago, in sicer brez smešnega ozira na to, ali so Goričani ali Kranjci! Z dosedanji močmi bomo v največji zadregi, ako se bo treba vrniti v deželni zbor, zlasti za sluščaj, da se bo udeleževal sej tudi nadško.“

Za danes se hočemo vzdržati vsake kritike tega članka, kateri kaže, da pride jutri do odločitve glede goriških razmer. Toliko pa lahko rečemo, da bi bilo le slovenstvu na korist, ako bi se napredni goriški Slovenci tesneje združili mej seboj in se organizovali. Zaradi tega sicer ni treba, da bi trpela slova v nastopanju proti Lahom in proti vladi, gotovo pa je, da bi napredni elementi, če bi bili dobro organizovani, lahko veliko znatnejše uplivali na vse javno življenje, nego uplivajo sedaj.

— **Iz Zaloga se nam piše**: V nedeljo smo prilično slovesno sprejeli naše brate Čehé. Tikoma postaje postavili smo tri mape s trobojnicami — načelnik postaje ni dovolil dalje — in možnarje smo nabili. Naroda prišlo je obilo. Vlak je pozdravil župan z zastopom: „Bog živi naše brate. Bratje ste na tej zemlji! Slovanska zemlja je naša in vaša...“ Za radostjo žalost. Včeraj nam je ledeno zrnje pobilo vse, vse... Kosa morda še nekaj reši za govedo. In rodbina? Ubogi kmet! Ubogi narod, vse te tepe.

— **Iz Podnarta se nam poroča**: Češke turiste smo sprejeli v Podnartu prav slovesno. Pozdravila sta jih drž. poslanec g. Pogačnik in v imenu radovljiške podružnice slov. plan. društva g. Roblek ml. Podnart je bil ves v slovenskih zastavah. Združena pevška zhora iz Podbrezj in Kroke sta mej pokanjem topičev dohajajoče češke izletnike pozdravila s „Hej Slovani“ in potem na željo Čehov zapela še „Lepa naša domovina“. Sprejem je bil presrčen in udeležba jako mnogobrojna.

— **Nové stavbe**. Odvetnik gosp. dr. Munda sezida novo hišo na Rimski cesti, gospa Sossova na vogalu Resljeve ceste in Čopovih ulic, g. I. Lončarič na vogalu Slomškovih ulic in Resljeve ceste, g. Nikolaj Žunič v Razpotnih ulicah in g. M. Kunc na Tržaški cesti.

— **Glasi občinstva**. Piše se nam: Na binkoštni ponedeljek bili smo v Domžalah. Ker smo prvi vlak dopoludan zamudili, hoteli smo se peljati z drugim popoldne ob 1 $\frac{1}{2}$ uri. Prišli smo na kolodvor jedva 7 do 10 minut pred odhodom vlaka, in čudom smo se čudili, da nismo več dobili vožnih listkov. Na uljudno vprašanje, ali pri lokalnih železnicah ni predpisa, da mora biti odprta blagajna do 5 minut pred odhodom vlaka, dobili smo nekaj prav neprihajnih opazk. Žal, da tudi g. postajenačelnik ni bil preveč ljubezljiv. Sploh se slišijo različne pritožbe zoper kamniško železnico, oziroma zoper njeno osobje. Tako je g. postajenačelnik pred 14 dnevi dal nekemu potniku namesto 10 kr. jedno krono nazaj. Potnik ga je uljudno opozoril na to, a dobil je odgovor: „Was ich Ihnen herausgebe, das geht Sie gar nichts an“. Takih slučajev pripetilo se je že več in prosili bi sl. vodstvo te železnice, da ukrene potrebno, da se poučé uslužbenice pravilnega in uljudnega ravnanja s potniki.

— **Poštne zadeve**. Dne 8. maja t. l. vršila se je v Spletu v hotelu Tricoli XVIII. redna glavna skupščina društva c. kr. poštarjev in poštних upraviteljev za Kranjsko, Primorje in Dalmacijo, združena z drugo letno skupščino društvene bolniške blagajne. Navzoče člane društva iz Kranjske, Primorja in osobito iz Dalmacije, kakor tudi častne člane, zastopnike c. kr. poštne in brzojavnega ravnateljstva iz Zadra, gospoda poštnega nadoskrbnika Riharda Zamagna iz Spleta, pozdravil je v hrvatskem jeziku društveni predsednik gosp. A. Schrey z Jesenic, ki se je ob jednom spominjal umrle vladarice in drugih umrlih članov cesarske rodovine. Na to je predaval o posameznih točkah dnevnega reda podpredsednik J. Grego. Da se vrši kmalu reorganizacija deželnih pošt, katera ne bo le v prid poštarjem, ampak tudi najbolj obzira vrednim poštanim upraviteljem, sklenilo se je, da izroči društveni predsednik trgovskemu ministru zadevno prošnjo poštarjev in poštних upraviteljev spadajočih pod tržaško in zadrško ravnateljstvo. Volitev izvršila se je tako-le: predsednik Alojzij Schrey c. kr. poštar v Jesenicah, podpredsednik Ivan Grego c. kr. poštar v Piranu, blagajnik Anton Vodopivec c. kr. poštar v Postojni in se je ob jednom tam gospodom za njihovo neutrudljivo in požrtvovalno delovanje izreklo polno priznanje. Po dokončanem dnevnem redu in sklenitvi, da se prihodnja glavna skupščina vrši v Trstu, zaključila se je 4 ure trajajoča skupščina s trikratnim „Živio-klici“ na cesarja.

— **Laški sleparji** klatili so se te dni po Ljubljani in prodajali ljudem melisni cvet kot zdravilo proti raznim boleznim. Nevednežem so pripovedovali, da ima zdravilo posebno moč, ker je iz papeževe lekarne v Rimu in blagoslovljeno. Mestna policija je včeraj prišla neki 4 Lahe in dobila pri njih polne zabojčke melisnega cveta in knjige, kako se prirejajo vina in likéri.

— **Žepni tat**. Na binkoštni ponedeljek bil je popoldne v Frančiškanski cerkvi prijet Ivan Kovač, ki je dvema ženskama iz žepa vzel denarce.

— **Razpisane službe**. Mesto kancelskega oficijala I. razreda pri okr. sodišču v Šmarju ali pri kakem drugem okr. sodišču. Prošnje do 29. t. m. pri predsedstvu okrož. sodišča v Celju. — Mesto kancelskega oficijala II. razreda pri okr. sodišču v Weizu na Štajerskem. Prošnje do 26. t. m. pri predsedstvu dež. sodišča v Gradcu. — Mesto davčnega oficijala X. razreda ali mesto davčnega pristava v XI. razredu. Prošnje tekom 4 tednov predsedstvu fin. ravnateljstva v Ljubljani. — Mesto veter. koncipista X. razreda. Prošnje tekom 4 tednov c. kr. deželnemu predsedstvu v Ljubljani. — Mesto kancelskega pomočnika za okr. sodišče v Cerkljici. Plača 1 glid. na dan. Služba se nastopi takoj.

* **Spomenik nadvojvode Albrehta** so odkrili na Dunaju na binkoštno nedeljo popoldne. Spomenik stoji na visoki rampi pred Albrehtovo palačo, ob katere vnožju so alegorični kipi avstrijskih rek. Spomenik kaže zmogovitega nadvojvoda na konju; Albreht je v maršalski uniformi ter drži v roki palčko. Kip je napravil mojster Zu mbusch. Odkritja se je vdeležil cesar z vsemi nadvojvodami in s premnogimi zastopniki tujih držav. Po odkritju je bil gala-diner na dvoru, zvečer pa v operi predstava, katere so se udeležili sami častniki.

* **Pritožba za uničenje obsodbe odklonjena**. Skoro vsi listi so svoj čas poročali o obupnem činu služkinje Ane Adamek, katera je 13. marca t. l. umorila svojega šestmesečnega otroka, in to v skrajni bedi, ker je njej in otroku pretela smrt od gladi. Adamek je bila vsled umora na smrt obsojena. Vkljub okolnostim, v katerih je bila ko je storila svoj zločin, je kasacijski dvor te dni odklonil pritožbo za uničenje obsodbe in Ana Adamek bo v kratkem obešena.

* **95 letna starka v ječi**. Iz Budimpešte poročajo: V Temešvaru je bila 19. t. m. mlada žena, Emilija Thiel, katera je svojega moža zastrupila, obsojena na 15 let ječe; nje sokrivka 95 letna I. Igerisan, katera jej je za odškodnino 50 glid. preskrbela strup, pa bo sedela 5 let, torej do svojega stotega leta.

* **Jedilni list kapucincev**. Na Tirolskem v Untermaisu blizu Merana je pel 30. aprila t. l. neki kapucinec novo mašo. Znano je, da zaobljubijo kapucinci živeti v večnem devištvu, pokorščini in uboštvi, kar čujemo tudi sleherni dan od družih duhovnikov, kateri nam vedno in vedno priporočajo zmernost v vsem; no sami se masté in gosté s pikantnimi jedili, katerih mi navadni ljudje vseh niti po imenu ne poznamo. Tudi ko je oni kapucinec, ki hoče vse svoje življenje v revščini (!) prebiti, imel svojo novo mašo, se je vršilo vse kar najslavnejše. Ves dan so streljali, godba je igrala; slavnostnemu sprevidu je sledilo 30 belo oblečenih deklet, poleg voditelja, župnika Largajolija, je stopala tudi belo opravljena devica. To je že vse jako lepo in zanimivo; najzanimivejši pa je jedilni list pojedine ponižnih kapucincev od tega dne, katerega je priobčila „Meraner Ztg.“ in kateri z nova priča, da velja za te može izrek: „Poslušaj me, a ne glej me!“ Kapucinci so jedli sledeče stvari: Belo kurjo juho, — Potrvi v majonezi, — V paru praženo in garnirano govedino, — Tirolske cmoke, — Pastete v testu s hašéjem, — S slanino pretakljena tetelina, — Cvetno zelje, — Solato, — Piščance v fricassé-omaki, — Angleški rižpuding s punševim kremom, — Prekanjeno svinjako meso s zeljem, — Purana s kompotom, — Zelen grah s frikadellami, — Pečenega janca, — Melano solato, — Vinaka galerta s omako od vanilije, — Suh svinjaki jezik z redkvico, — Filet à la Wellington, — Madeira-

omako, — Pe civo, — Divjega petelina in ruševca z brusnicami, — Jabolčni kompot, — Solato, — Zavitke s spenjeno smetano, — Torte, — Različno pecivo, — Črno kavo. — Poleg tega pa so pokale šampanjke!

* **Kratek zakon**. Madjarski listi poročajo, da je došla v Nyiregházi nedavno k nekemu duhovniku mlada dvojica, katera se je h otela poročiti. Ko so bili obredi pri kraju, in sta bila zakonca že vpisana, sta se začela radi malenkostne stvarice v cerkvi prepirati. Duhovnik ju je miril, toda zaman; zahtevala sta, da ju zopet izbrše iz knjige ter tako razveljavi zakon. Ker pa duhovnik tega ni smel storiti, sta se napotila vsak k svojemu odvetniku, da se ločita.

Književnost.

— „Učiteljski Tovariš“. Štev. 15. Vsebina: Izpremenjena pravila „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“. — Anton Leban: O neposrednem in posrednem pouku v ljudski šoli. — Jak. Dimnik: Jezikov nauk v prvem šolskem letu. — Jos. Ciperle: Kulturne slike s Kranjskega. — Naši dopisi. — Vestnik. — Listnica uredništva.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 24. maja. Danes ob 1. uri popoldne se je v cesarskem dvorcu sešel skupni ministerski svet, kateremu predseduje cesar sam. Posvetovanje je bilo jako dolgotrajno. Po mestu se razširjajo najraznovrstnejše vesti. Domneva se, da pride do ministerske krize, a ne samo da nastane kriza v cislitvanski, nego tudi kriza v ogerski vladi, a prav lahko je mogoča še tretja kriza, ako se silna napetost ne poravna. „Vaterland“ prijavlja danes članek, v katerem pravi, da avstrijska vlada nikakor ne more odnehati, naj se imenuje ta vlada kakorkoli. Tudi če Thun odstopi, se nobena vlada ne more ukloniti madjarskim pretenzijam.

Dunaj 24. maja. Členi izvrševalnega odbora desnice so danes že večinoma tukaj.

Dunaj 24. maja. „Wiener Zeitung“ prijavlja danes odstop prezidenta najvišjega sodnega in kasacijskega dvora, dr. Habietineka od mesta podpredsednika državnega sodišča in imenovanje podpredsednika najvišjega sodišča, dr. E. Steinbacha podpredsednikom državnega sodišča.

Praga 24. maja. Češki listi nadaljujejo s svojimi kritikami nemških postulatov in je obsojajo kar najodločnejše. „Nar. Listy“ pozivljajo Čehé in druge Slovane na boj, češ, da žurnalistično odklanjanje nesramnih nemških zahtev nikakor ne zadostuje. Nemci nastopajo ošabno, kakor zmagovalc na bojišču, in zato treba najodločnejšega odpora in pred vsem treba slovenskih protestov velikih shodov proti tem provokacijam.

Budimpešta 24. maja. Vsi listi pišejo soglasno, da je položaj radi nagodbe jako kritičen, in menijo, da odstopi Thun, ne taje pa, da zamore priti do odstopa Széllovega ministerstva.

XI. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

Prenos gl. 2834.57	
dr. Urban Lemež v Slov. Bistrici nabral	9.50
katero so darovali	
Fran Jagodic, c. kr. sodni pristav 1 glid.	
Matej Osenjak, mestni kaplan 2 glid.	
50 kr., Peter Novak, posestnik in gostilničar 1 glid., Posojilnica v Slov. Bistrici 5 glid.	
Dramatično društvo v Ljubljani, čisti dobiček predstave v korist Prešernovemu spomeniku	76.94
Čitalnica v Brežicah čisti dohodek veselice prirejane v korist Prešernovemu spomeniku	17.—
Zofija Simčič v Trnovem pri Gorici	—50
Posojilnica v Ptujem	25.—
„Konjicah“	10.—
„Idriji“	25.—
„Zagorje ob Savi“	5.—
Kmeteka posojilnica ljubljanske okolice	25.—
Ivan Hribar, ljubljanski župan prispevek za sušec	25.—
dr. Henrik Tuma, odv. kand. v Gorici	25.—
Franja dr. Tavčarjeva, čisti dohodek veselice, prirejane od ljubljanskih narodnih dam v prid Prešernovemu spomeniku	1321.18
Skupaj	gl. 4399.99

Dr. Josp. Stare, blagajnik.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebavljanja in vsem nasledkom množega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-pršek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in toplen učinek. Skatljica velja 1 glj. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJSKI, TUCHLAUBEN 9. V lekarnah na deželi je izredno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj kot 2 skatljici se ne pošljeta.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 19. maja: Alojzija Smrekar, delavčeva hči, 19 dnij, Tržaška cesta št. 28, oslabljenje — Marija Pogačnik, uradnega sluge hči, 16 mes., Radeškega vas št. 20, božjast.
Dne 21. maja: Alojzija Jeršek, poštnega sluge hči, 2 leti, Florjanske ulice št. 13, ošpice in pljučnica. — Ana Jeločnik, krojačeva hči, 11 mes., Rožne ulice 39, ošpice. — Leopolda Zgonc, sprevednikova hči, 7 let, Krakovski nasip, št. 10, jetika. — Rudolf Šmidmayer, vrvar, 33 let, sv. Petra cesta št. 33, jetika.
Dne 22. maja: Leonie Reich, posestnikova hči, 17 dnij, Ozke ulice št. 4, oslabelost. — Henrik Jurčić, delavec, 49 let, Radeškega cesta št. 11, Sen. — Katarina Mihvič, posestnica, 72 let, sv. Petra cesta št. 91, ostarelost.

V hiralnici:

Dne 19. maja: Andrej Premrov, krojač, 22 et, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 17. maja: Jožef Zaveršnik, delavčev sin, 3 leta, Sen. — Bonaventura Crovatto, slikar, 47 let, vnetje možganske mreže.
Dne 18. maja: Ivan Bergant, gošča, 69 let, prisad.
Dne 19. maja: Jakob Ambrož, hlapec, 59 let, ostarelost.
Dne 20. maja: Fran Malinovski, kijučavničar, 50 let, srčna hiba.

Meteorološko poročilo.

Vitlina nad morjem 306,2 m. Srednji srčni tlak 736,0 mm.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
23.	9. zvečer	734,8	16,2	sr.szahod	oblačno	
24.	7. jutraj	733,7	13,9	sl.sever	oblačno	
	2. popol.	729,9	14,0	sr.szahod	dež	4,3 mm

Srednja večerajšnja temperatura 15,5°, nor male: 15,0°. — Po noči je bliskalo in deževalo.

Dunajska borza

dné 24. maja 1899.

Skupni državni dolg v notah	101 glj. — kr.
Avstrijska zlatna renta	100
Avstrijska kronrska renta 4%	120
Ogerska zlatna renta 4%	100
Ogerska kronrska renta 4%	119
Avstro-ogerske bančne delnice	97
Kreditne delnice	918
London vista	358
Nemški drž. bankovci za 100 mark	120
20 mark	58
20 frankov	92
Italijanski bankovci	11
C. kr. cekini	77
	9
	55
	77
	44
	77
	5
	68

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERŠEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5-10 glj.

Čas. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavna od dne 1. maja 1899. leta.

Očehod iz Ljubljane jaz. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal Ansee, Ill, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. s jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, Klein Reifling v Linc, Budejevica, Plzen, Marijine varo, Heb, Francove varo, Karlove varo, Praga, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezernu, Inomost, Bregene, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevica, Plzen, Marijine varo, Heb, Francove varo, Karlove varo, Praga, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. sveder osonni vlak v Leace-Bled. — Proga v Novo mesto in v Koevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. s jutraj, ob 1 uri 5 m. dopoldne, ob 6. uri 55 m. sveder. — Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. s jutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyra, Illa, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. s jutraj osonni vlak iz Leace-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevica, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregene, Inomosta, Zella ob jezernu, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabela. — Ob 4. uri 57 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabela. — Ob 9. uri 6 m. sveder osonni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevica, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabela. — Proga iz Novega mesta in Koevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 41 m. s jutraj, ob 2. uri 34 m. dopoldne in ob 8. uri 43 m. sveder. — Očehod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. s jutraj, ob 2. uri 5 m. dopoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. sveder, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. s jutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. sveder, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1)

Kavarna v najem!

Na Hrvaškem, v mestu Belovaru, kjer je sedež domačega polka vojakov, županije, sodišča in raznih političnih, sodnih, finančnih in gozdarskih uradov,

daje se v najem velika kavarna.

Natančnejša pojasnila daje hišni gospodar dr. Ivan Ružič v Zagrebu. (979-1)

Pismonoša

neozženjen, ki deluje 5. leto pri enem in istem c. kr. poštnem uradu, zmožen popolnoma slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi. (980-1)

želi premeniti službo.

Naslov pri upravnistvu „Slov. Nar.“.

Jakob Vattovaz v Kopru (Capodistria)

št. 112, Istrija, prodaja bela in črna

istrijska vina

od 15 glj. naprej za hektoliter.

Vzorci pošiljajo se na zahtevanje brezplačno in poštine prost. (974-2)

Prodaja.

V Fran Primožičevo konkurzno maso spadajoča

popolna zaloga blaga

to je: konjske oprave, sedli, potovalni kovčegi, ročne torbe, denarne mošnje, tobolci za smotke, pasovi, razno usnje itd. itd., kakor tudi štacunska oprava je na prodaj. (984-3)

Kupne ponudbe naj se pošiljajo do dne 27. maja t. l. upravitelju konkurzne mase, odvetniku dr. Karolu Ahazhizu, v Ljubljani.

Ivan Kordik

Ljubljana, Prešernove ulice št. 10-14

priporoča svojo bogato zalogo

jedilne priprave

nožev, vilic in žlic iz britanjskega jekla, alpake ali alpake-srebra priv. dunajske tovarne „W. Bachmann & Comp.“.

Na izbero so tudi

žlice iz alpake, 12 kom. od glj. 4-30 naprej, žličice „12“ „12“ „2-20“

Namizni svečniki

iz alpake, čisto bele kovine, par 21 cm visokih glj. 2-30, 23 „ „ 230, 25 „ „ 240.

Prav cenó se dobé noži in vilice z roženim (599-19) ali košenim ročajem.

A. 197/98/10.

Oklic.

(978)

Valed predloga dedičev po v Mokronogu umrli posestnici Cili Simenčič dovolila se je prestevovalna prodaja v zapuščino spadajočih zemljišč vlož. št. 15 in 209 kat. obč. Mokronog, t. j. na trgu ob cesti v Mokronogu ležeče hiše s gospodarskim poselepjem, v vrednosti 7300 glj., in greda v Pehurju, v vrednosti 300 glj.

Za izvršitev dražbe določil se je narok

na 22. junija 1899 od 11. do 12. ure dopoldne

pri tej sodnji.

Kupnina plačati je z jedno tretjino pri dražbi, drugo tretjino potem v 2 mesecih in zadnjo tretjino v 4 mesecih po dražbi.

Daljni pogoji se bodo pri dražbi naznanili.

G. kr. okrajna sodnja v Mokronogu I.

dné 16. maja 1899.

Kdor hoče kupiti

trpežni loden

in

modno blago za moške obleke

naj se obrne zaupno na oddolek za sukno firme

Kastner & Öhler v Gradcu.

Vzorci brez stroškov. (644-15)

Moerathon je mešanica sušenih, duhtelih zelišč za tobak v pipe in cigarete.

Ob samo jednkratnem poskusu se kadilec prepriča, da mu je to zelišče neobhodno potrebno.

Edino zdravo in prijetno kajenje, čemur bođe vsak kadilec pritržil.

Radi njegove izvrstnosti zdravniško priporočen. (765-8)

Ako se vzame na 6 delov pipnega tobaka ali na 4 dele cigaretnega tobaka 1 del Moerathona, je baš prav.

Tako mešan tobak izgubi svoje pekoče in skeleče svojstvo.

Hudo škodljivi učinki nikotina na želodec se paralizujejo.

Originalen zavoj a 30 kr., zavoji za poskušnjo 10 kr. Posebno rezanje in zavijanje za pipni in cigaretni tobak.

Na vsakem zavoju je otročja glava kot varstvena znamka. To znači pristnost.

Pošiljatev za poskušnjo: 10 zavojev franco v vsako mesto po povzetju glj. 1.26 po izdelovatelju Theod. Mörath-u v Gradcu, med. drogerija „pri bobru“. — Za preprodajalce lep dobiček.

Glavna zaloga v Ljubljani: J. Pettau, drogerija.

F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah vsakekoli množine

zidarske opeke

zarezane strešne opeke

(Strangfalzziegel) rudče in črne, z zraven spadajočo stekleno zarezano opeko in strešnimi okni iz vlitiga železa

lončene peči in štedilnike

lastnega izdelka

Roman-cement

lastnega izdelka

Dovški portland-cement

kakor vse v stavbino stroko spadajoče predmete.

Najnižje cene!!! (672-8)

Doering's SOVO. (444-12)

Ismej najfinejših toaletnih mil najcenejše in najmilejše. Po vsod na prodaj po 30 kr. Zanimanje porabno za dame kakor tudi kot milo za otroke jako priporočljivo.